

Antecedents de la Sardana ⁽¹⁾

VOLER trobar uns antecedents certs de la Sardana és gairebé impossible. Per això tot el que ací direm és una senzilla hipòtesi.

Si volem arribar als conceptes formatius que donen origen a la idea matriu de la sardana del segle XIX, ens hem de remontar a la Prehistòria.

En primer lloc, tenim les «antigues danses astronòmiques»:

Els pobles prehistòrics, com encara alguns de l'Àfrica d'avui, donen a la dansa un sentit exclusivament sagrat. Es molt general entre ells el culte al sol, a la lluna i als altres astres, creient que així tindran l'estima d'aquestes deïtats. I manifesten la seva fervor amb danses fetes en rodona i girant de tal manera que figuri l'evolució dels astres en el firmament. Per exemple, en alguns es feia, i es fa, una dansa a la posta del sol en demanda del seu proper retorn i que amb aquest reneixi la vida.

Aquestes danses astronòmiques han sigut generals de pobles de cultures endarrerides. Després veurem com en trobem a la Catalunya prehistòrica.

En un segon lloc, tenim les anomenades «danses màgiques»:

Son també comuns als pobles endarrerits, i es basen en la «creença que totes les coses de la creació abeeixen per propi impuls, i que tot està animat per un ésser fantasiós que els dóna vida i que les fa obrar segons una voluntat i un ésser propi».

Segons això, es podia obtenir un benefici d'un objecte o d'un ésser viuent posant-li al costat un altre que doni idea del què es vol obtenir. El fenomen es produeix per contagi màgic. La manera més normal de fer-ho era per mitjà de la dansa; de danses en rodona al voltant dels objectes esmentats. Per exemple, «quan ha d'emprendre una cacera, es fa una dansa prèvia imitant els moviments propis de la bestiola que es vol heure, en la creença que aquesta es deixarà agofar amb facilitat.

Ara es tracta de demostrar que a Catalunya en tenim d'amdues classes.

El savi prehistorista alemany Adolf Schulten diu: «De la religió dels ibers poc en sabem. Segons Estrobó (2), els celtíbers i les tribus del N. O. adoraven la Lluna i, durant el pleniluni, davant de llurs ciutats, celebraven festes nocturnes amb danses».